

POSTANOWIENIE

Dnia 30 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa „N.” sp. z o.o. w R.

przeciwko M. B.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 maja 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 6 września 2017 r., sygn. akt VI ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wtedy może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powód wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które sformułował jako pytanie, „czy połączenie weksla z kartką papieru za pomocą zszywacza biurowego może posiadać walor trwałości i kartka taka po jej połączeniu z wekslem może posiadać walor przedłużka zgodnie z dyspozycją art. 13 u.p.w. i art. 31 u.p.w.?”. Powód powołał się również na potrzebę wykładni przepisów prawnych, tj. art. 13 i 31 u.p.w. jako budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), jak również na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) w związku z wadliwą - jego zdaniem - wykładnią tych samych przepisów.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych

w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Zagadnienie to powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy jest związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Odwołanie się do przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, chociaż budzi poważne wątpliwości (ze wskazaniem, na czym one polegają), nie doczekał się wykładni bądź, że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć. Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające jego zmianę.

Zagadnienie prawne sformułowane przez skarżącego pozostaje w związku z tymi samymi przepisami - art. 31 w zw. z art. 13 prawa wekslowego, o wykładnię których zabiega w skardze kasacyjnej i które uważa za naruszone przez Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty. Już samo takie zredagowanie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania dotknięte jest sprzecznością wewnętrzną, bo albo jakieś przepisy są tak niejasne, że możliwa jest ich rozmaita wykładnia, ale wówczas nie sposób ich naruszyć przez opowiedzenie się za którąś wersją tej dopuszczalnej lecz rozmaitej wykładni, albo takich problemów nie wywołują, a co najwyżej mogą być wadliwie zinterpretowane czy zastosowane przez sąd.

W nauce i orzecznictwie nie budzi wątpliwości, że zaciągający zobowiązanie wekslowe musi jednoznacznie dać wyraz temu, iż jego oświadczenie kreuje zobowiązanie, które będzie oceniane wyłącznie na podstawie i w reżimie prawa wekslowego, a za manifestację woli zaciągnięcia takiego zobowiązania uważa się działanie z zachowaniem standardów określonych prawem wekslowym.

Zobowiązania wekslowe - ze względu na rygoryzm wiążącej się z nimi odpowiedzialności - nie mogą powstać bez zachowania formalizmu właściwego prawu wekslowemu.

Art. 31 prawa wekslowego reguluje sposób wykreowania zobowiązania poręczyciela wekslowego oraz przedmiot i zakres jego odpowiedzialności wobec posiadacza weksla. Z przepisu tego wynika, że do zaciągnięcia zobowiązania przez poręczyciela wekslowego konieczne jest podpisanie się na wekslu lub przedłużku z adnotacją poręczam albo i bez tej adnotacji, jeśli poręczyciel zamieszcza podpis na przedniej stronie weksla (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 4 października 2006 r., II CSK 104/06, nieopubl.). Porozumienie wekslowe (deklaracja) nie wywołuje odpowiedzialności wynikającej z prawa wekslowego, gdyż prawo polskie wyłącza możliwość poręczenia wekslowego w oddzielnym dokumencie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2007 r., II CSK 426/06, nieopubl.).

W doktrynie nie ma wątpliwości co do tego, że przedłupek, o jakim mowa w art. 13 i 31 prawa wekslowego ma być dokumentem trwale związanym z wekslem, gdyż tylko po takim zespoleniu tworzy z wekslem całość, a to oznacza, że można powiązać złożone na nim podpisy z wekslem i uznać je za kreujące zobowiązanie wekslowe. Efekt takiego trwałego zespolenia można uzyskać np. przez doklejenie do weksla karty mającej być jego przedłużkiem albo jej przyszycie. Trwałość zespolenia sprawia, że wszelkie próby rozłączenia dokumentów, które po ich połączeniu mają stanowić jedną całość jest łatwa do stwierdzenia. Ocena, czy dokument przedstawiany przez stronę w konkretnym postępowaniu ma cechy połączonego z wekslem przedłużka musi być dokonywana *casu ad casum*.

Oceny Sądu Apelacyjnego dokonanej w niniejszej sprawie, w świetle której nie jest trwale połączonym z wekslem dokument, który został do niego przypięty zszywaczem biurowym, gdyż w ten sposób można chwilowo łączyć ze sobą różne dokumenty, powstałe w rozmaitych celach, a rozpięcie takiego połączenia jest tak proste, że może nastąpić w dowolnym momencie, często bez jakichkolwiek śladów ich wcześniejszego, przejściowego związania z sobą, nie sposób jest uznać za oczywiście wadliwą w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 98 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800 ze zm.), orzeczono jak w postanowieniu.

jw